Účtenka může být i elektronická

PŘI PŘIJETÍ ZÁKONA SE VYCHÁZELO Z PŘEDPOKLADU, ŽE VĚTŠINA PODNIKATELŮ MÁ PŘIPOJENÍ K INTERNETU A PRO OSTATNÍ SE BUDE JEDNAT O NÁKLAD NAVÍC, ŘÍKÁ ADVOKÁT LIBOR NĚMEC

MICHAELA SÁPOVÁ

Po hotelech a restauracích se do další vlny elektronické evidence tržeb (EET) budou muset zapojit maloobchodní a velkoobchodní firmy včetně e-shopů. Advokát Libor Němec, který se specializuje na regulaci finančního trhu, vysvětluje, jaké povinnosti kvůli EET pro tyto podnikatele vyplývají, jestli svým zákazníkům musí vystavovat pouze tištěnou účtenku, nebo postačí, když jim pošlou odkaz ve formě URL.

Nařizuje zákon týkající se elektronické evidence tržeb, že účtenka musí být vytištěná? Nebo povoluje i její elektronickou verzi?

Ne, to zákon nestanoví. Elektronická verze účtenky je tedy podle mě možná. Finanční správa se však v této otázce přiklání k poměrně přísnému výkladu zákona a vždy trvá na souhlasu zákazníka s elektronickou formou účtenky. Určitě je možné vystavit elektronickou účtenku při nákupech prostřednictvím internetu, pokud to bude uvedeno například v obchodních podmínkách daného e-shopu. Složitější to může být při uzavírání obchodů „tváří v tvář" v kamenné prodejně. V takovém případě je sice možné elektronickou účtenku vystavit, avšak pokud s tím zákazník nebude z jakéhokoli důvodu souhlasit, bude obchodník muset vystavit vytištěnou účtenku nebo ručně opsat údaje z elektronické účtenky.

Jaké možnosti řešení mají e-shopy, které prodávají digitální obsah? Je nutné, aby účtenku zasílaly na e-mail, nebo stačí „digitální věta" ve formě URL?

Není nezbytně nutné, aby elektronická účtenka byla zaslána na e-mail zákazníka. Jiné formy vystavení elektronické účtenky tedy možné jsou – ať už vystavení účtenky na zákaznický účet, nebo i poskytnutí odkazu ve formě URL. Podmínkou pro to však je, že účtenka musí být zákazníkovi bez omezení a včas dostupná a zákazník s ní musí být schopen volně disponovat.

Pokud si podnikatel vybere špatné pokladní zařízení, které nebude správně odesílat data nebo nebude schopné splnit zákonné povinnosti, kvůli čemuž nastanou problémy s evidencí, má možnost se nějak právně bránit před postihy ze strany finanční správy? Nebo nese veškeré riziko a odpovědnost sám?

Výběr záleží jen na podnikateli, který tak odpovídá za funkčnost zařízení. Zákon však naštěstí s možností technických problémů na zařízení počítá – v takových případech lze například zaslat údaje o tržbě se zpožděním až 48 hodin po přijetí tržby a také není nutné na vystavených účtenkách uvádět takzvaný fiskální identifikační kód. Uloží-li přesto Finanční správa podnikateli pokutu, bude podnikatel muset prokázat, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby zabránil protiprávnímu jednání.

A jaké možnosti má podnikatel ve vztahu k prodejci pokladen?

V případě technických problémů bude mít možnost právně se bránit, a to především uplatněním nároků z odpovědnosti za vady pokladny, případně odpovědnosti za škodu. Tou může být například uložená pokuta, pokud zde bude příčinná souvislost mezi vadou pokladny a porušením povinnosti podnikatele odesílat včas údaje o tržbě a budou splněné další zákonné požadavky pro vznik odpovědnosti dodavatele pokladního zařízení za škodu. Bude také záležet na konkrétních smluvních podmínkách sjednaných s prodejcem zařízení.

Má vůbec stát právo „nakazovat" podnikatelům technické požadavky potřebné pro výkon jejich podnikání? Nařizovat jim, že musí mít přístup k internetu, bez kterého nemůžou evidovat?

To je otázka spíše právně-politická, nakolik by měl stát autoritativně zasahovat do činnosti podnikatelů. Zodpovězení otázky, zda již přijetím zákona o EET neomezil svobodu podnikání za hranici ústavnosti, náleží výlučně Ústavnímu soudu. Při přijetí zákona se však nepochybně vycházelo z předpokladu, že drtivá většina podnikatelů při své činnosti připojení k internetu používá a pro ostatní se bude jednat o náklad navíc. Je však nutné zmínit, že zákon počítá i s tím, že někteří podnikatelé připojení k internetu jednoduše nemají. Tento zvláštní, takzvaný zjednodušený (off-line) režim evidence podléhá zvláštnímu povolení finančního úřadu a i v takovém případě je podnikatel povinen zasílat údaje o evidovaných tržbách každých pět dnů. ■

Libor Němec
je partnerem v advokátní kanceláři Glatzová Co. Věnuje se bankovnictví a financím, cenným papírům i regulaci finančního trhu. Pracoval jako hlavní právník legislativního a právního odboru ČNB a Komise pro cenné papíry. Je spoluautorem komentáře k zákonu o nabídkách převzetí, k zákonu o obchodních korporacích a k zákonu o dluhopisech.